

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3To/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219010333
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Halkociová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8219010333.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Moniky Halkociovej a sudcov JUDr. Lucie Bašistovej a JUDr. Mariána Sninského na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.02.2023, v trestnej veci proti obžalovanému O. M. pre trestný čin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/142/2019 zo dňa 22.06.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa podľa § 285 písm. c) Tr. poriadku oslobodil obžalovaného O. M., nar. XX.XX.XXXX, spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Bardejov pre skutok kvalifikovaný ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- po smrti druhého konateľa spol. W. SM, s.r.o., svojho brata Z. M., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, za účelom prevodu hnuiteľného majetku na svoju osobu na bližšie nezistenom mieste vyhotovil, resp. si nechal vyhotoviť Kúpne zmluvy č. 1 a 2 zo dňa 28.02.2013 na predaj majetku spol. X. SK s.r.o., Kúpnu zmluvu zo dňa 02.04.2013 na predaj majetku spol. W. SM s.r.o. a Kúpnu zmluvu zo dňa 09.10.2013 na predaj majetku podnikateľského subjektu fyzickej osoby pod obchodným menom Z. M.-2T/142/2019 W., na základe ktorých mu mal Z. M. ako konateľ v uvedených spoločnostiach a živnostník predat' hnuiteľný majetok týchto spoločností uvedený v jednotlivých zmluvách, kde k uvedeným zmluvám zmenil aj riadne zaevidované účtovné doklady spoločnosti, a to:

- Fa č. 20130144 z 09.10.2013 na sumu 3.105,60 € dodávateľa Z. M.- W. pre odberateľa W. T. s predmetom plnenia kuchynská linka a príjmový pokladničný doklad č. P-00091 zo dňa 09.10.2013 zmenil na odberateľa O. M. a predmet plnenia na majetok podľa kúpnej zmluvy zo dňa 09.10.2013, pričom k takto upravenej faktúre vyhotovil aj fiktívny príjmový pokladničný doklad z 09.10.2013 č. P-00091,

- Fa č. 2013/4/0002 z 02.04.2013 na sumu 2,-€ dodávateľa W. SM, s.r.o. pre odberateľa X. SK, s.r.o. s predmetom plnenia jednostranná priebežná olepovačka hrán so spiatkovacím systémom Z. a poloautomatická olepovačka hrán S. s dodacím listom č. DL/13/0058 upravil tak, že na upravenej faktúre zmenil odberateľa na O. M. a predmet plnenia na majetok podľa kúpnej zmluvy zo dňa 02.04.2013, kde k tejto vyhotovil fiktívny dodací list DL/13/0079,

- Fa č. 1020130003 z 20.05.2013 na sumu 200,-€ dodávateľa X. SK, s.r.o. pre odberateľa M. O. s predmetom plnenia vozidlo F. O. zmenil fakturovanú sumu na 50,-€, ku ktorej vyhotovil aj fiktívny príjmový pokladničný doklad na sumu 50,- € a na rozdiel 150,-€ z pôvodnej faktúry vyhotovil fiktívny príjmový pokladničný doklad PP-0002 zo dňa 28.02.2013 na sumu 150,- €, dodávateľa X. SK, s.r.o. a odberateľa O. M. ako doklad o úhrade kúpnych cien uvedených v kúpnych zmluvách č. 1 a 2 zo dňa 28.02.2013, kde účel uviedol príjem za predaj strojov a zariadení, kde na základe takto pozmenených a nanovo vytvorených účtovných dokladov previedol hnuiteľný majetok jednotlivých firiem na svoju osobu a prostredníctvom advokátskej kancelárie M.. O. C. žiadal o vydanie týchto hnuiteľných vecí uvedených

vo fiktívnych kúpnych zmluvách, čím takto v prípade ich vydania by vyššie uvedeným spoločnostiam a fyzickej osobe, ktoré zastupuje správkynia po poručiteľovi Z. M., uznesením súdneho komisára z 03.08.2015 ustanovená za správcu dedičstva po poručiteľovi Z. M. v rozsahu práv a záväzkov poručiteľa v spoločnostiach X. SK, s.r.o., W. SM, s.r.o. a fyzickej osoby pod obchodným menom Z. M.- W. vznikla škoda vo výške 65.850,-€,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. poriadku Z. M. ako správkyniu po poručiteľovi Z. M. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní okresný prokurátor odvolanie, kde následne v jeho písomnom vyhotovení po citácii skutkovej vety napadnutého rozsudku uviedol, že okresný súd za kľúčové vo vzťahu k posúdeniu konania obžalovaného považoval predovšetkým tvrdenia obžalovaného, ktoré vyplývali z jeho výpovedí. Výpoveď obžalovaného je však podľa odvolateľa v príkrom rozpore nielen s výpoveďami svedkýň Z. M. a V. M., ale ja s výpoveďou svedkyne L. O. S., ktorá ako bývalá účtovníčka firmy W. SM uviedla, že nemala vedomosť o prevodoch majetku medzi firmami a že faktúry ako také sa vo firme neopravovali. Po predložení dvoch totožných faktúr, z ktorých jednu mala vyhotoviť ona, zotrvala na tom, že túto faktúru ona nevystavila. Pravosť upravených faktúr poprela aj svedkyňa A.. Svedok M. C. uviedol, že hlavné slovo vo firme mal Z.. Svedok O. R. vo firmách M. nepracoval, občas im vypomáhal s poštou, alebo tlačil výdajky materiálu, nemá vedomosť o tom, aby Z. predal nejaký firemný majetok O.. Odvolateľ ďalej poukázal na to, že zo spisu okresného súdu Bardejov, sp. zn. 1Cb/143/2012 mal súd preukázané, že účastníkmi konania bolo kamenárstvo O. s.r.o. a W. SM, s.r.o. zastúpený O. M., a bolo tiež preukázané, že aj napriek tomu, že navrhovateľ označil ako zástupcu žalovaného O. M., za spoločnosť konal Z. M., ktorý podal odpor proti platobnému rozkazu, ktorý opatril pečiatkou spoločnosti a podpisom cez pečiatku a počas konania udelil plnomocenstvo M.. S.. Je evidentné, že spoločnosť zastupoval v tomto konaní aj obžalovaný a súd sa s touto skutočnosťou nevysporiadal. Rovnako námietky povinného k rozsahu zablokovaného majetku zo dňa 06.06.2013 adresované súdному exekútorovi v rámci konania o vymoženie dlžnej sumy sú podpísané obžalovaným. Odvolateľ má tiež za to, že je pravdou, že v predmetnom trestnom konaní neboli produkované žiadne priame dôkazy, no je tu celý rad nepriamych dôkazov vedúcich k záveru, že skutok sa stal a že ho spáchal obžalovaný. Odvolateľ v danom poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 4To/5/2012 zo dňa 04.12.2012. Vinu obžalovaného podľa odvolateľa preukazuje celý rad nespochybniteľných nepriamych dôkazov, čo vedie k záveru o príčinnom vzťahu medzi konaním obžalovaného a následkom, t. j. škodou. Medzi nepriame dôkazy patrí spôsob vyhotovenia sporných faktúr, potvrdená pravosť pôvodných faktúr poňatých v účtovníctve, nevedomosť o prevode majetku svedkov, ktorí mali k firme a jej konateľom blízko, že k overeniu podpisov na sporných faktúrach došlo až v roku 2013 a to na popud obžalovaného. V neposlednom rade ako nepriamy dôkaz v zmysle ustálenej právnej praxe je aj odpoveď na otázku cui bono.

Z vyššie uvedených dôvodov prokurátorka navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na nové konanie.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd zistil, že v konaní pred súdom prvého stupňa boli vykonané dôkazy v podstate v rozsahu nevyhnutnom pre spravodlivé rozhodnutie tak, ako to predpokladá § 2 ods. 10 Tr. poriadku. Okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol dôkazy, ktoré boli v konaní pred súdom prvého stupňa vykonané, pričom uviedol aj ako jednotlivé dôkazy vyhodnotil a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, keď dospel k záveru prezentovanému vo výroku svojho rozhodnutia.

V prvom rade je potrebné uviesť, že preto, aby bolo možné rozhodnúť o vine určitej osoby z určitého skutku, je nevyhnutné, aby táto vina bola bezpečne a nespochybniteľne preukázaná konkrétnymi dôkazmi, ktoré do seba zapadajú a tvoria ucelenú reťaz a nedávajú žiadne pochybnosti o tom, že skutok sa stal tak, ako je uvedené v obžalobe, a že ho spáchal obžalovaný. V danom prípade

táto základná podmienka (o tom, že skutok uvedený v obžalobe okresného prokurátora mal spáchať obžalovaný) nebola splnená.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku.

Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Primárnym cieľom tejto zásady je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Na preukázanie toho, či sa skutok, pre ktorý bola osoba obžalovaná, stal, ako i na preukázanie viny obžalovaného, musí súhrn priamych i nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušenú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov a skutočností, ktoré vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazujú všetky okolnosti žalovaného skutku, t. j. či sa skutok stal, či z jeho spáchania obžalovaného spoľahlivo usvedčujú a súčasne vylučujú možnosť akéhokoľvek iného právneho záveru. Výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, sa stal, resp. že ho spáchala iná osoba, ako obvinený. To platí obzvlášť vtedy, keď v prejednávanom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú, pričom rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov. Ak vykonané dôkazy pred súdom nebudú postačovať na bezpečné preukázanie, že skutok, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu, sa stal, tento skutok naozaj spáchal obžalovaný, pričom nebude možné vykonať iné dôkazy s cieľom vyvrátiť dôvodné pochybnosti, bude tak nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby tak, ako to bolo i v prejednáwanej veci, a to všetko pri rešpektovaní zásady „in dubio pro reo“, t. j. v pochybnostiach v prospech obžalovaného. V celej dôkaznej situácii sa v podstate vyprofilovali počas hlavného pojednávania dve proti sebe stojace skupiny dôkazov, a to na jednej strane tvrdenie obžalovaného, ktorý od okamihu vznesenia obvinenia vypovedal v zásade rovnakým spôsobom, keď uviedol, že s bratom Z. M. uzatvoril kúpne a nájonné zmluvy špecifikované v obžalobe. Uzatvorenie sporných zmlúv odôvodnil tým, že jeho brat Z. musel splácať úvery, preto časť majetku zmluvne previedol na neho, inak by vo firme nemal nič. V zmluvách špecifikované hnutelné veci síce boli na neho prevedené, no fakticky ostali vo firme a naďalej sa používali. Obžalovaný nepoprel existenciu vystavených faktúr a pokladničných dokladov súvisiacich s predmetnými zmluvami, no zároveň uviedol, že účtovníctvom sa vo firme zaoberal jeho brat a preto sa k nim vyjadriť nevedel. Z výpovede obžalovaného tiež vyplýva, že všetky uzatvorené zmluvy ostali vo firme. Aj napriek skutočnosti, že si vzhľadom na odstup času už na obsah kúpnych zmlúv nepamätá, zotrval na tom, že kúpna cena bola vyplatená v dohodnutej výške. Administratívnu agendu vo firme mal na starosti jeho brat. Účtovné doklady vystavoval tiež brat, resp. účtovníčky pod jeho dohľadom, on k týmto veciam prístup nemal. Osvedčené fotokópie, ktoré sa nachádzajú v spise, si dal osvedčiť on. Po osvedčení, originály zmluvy zostali vo firme založené v šanónoch.

Svedkom, ktorý potvrdzuje výpoveď o rozdelení kompetencií vo firme je H. S., ktorá pôsobila ako účtovníčka v spoločnosti W. SM, ale aj v spoločnosti X. SK a spoločnosti Z. M.- W., kde pracovala v rokoch 2008 až 2013. Svedkyňa uviedla, že prístup k softvérom mali účtovníčky. Ak sa niekto iný potreboval dostať k účtovníctvu, mohol tak urobiť iba cez účtovníčky. Obžalovaný ju osobne nikdy nepožiadaval o to, že sa chce dostať do účtovníctva. Medzi spoločnosťami, v ktorých viedla účtovníctvo, dochádzalo k prevodom hnutelného majetku, vtedy vždy za ňou prišiel Z. M. s pokynmi, čo má robiť a súčasne predložil k tomu aj doklady. Na otázku, či tak konal aj obžalovaný O. M., svedkyňa uviedla, že nie.

Z výpovede svedkyne L. O. S., ktorá pracovala v spoločnosti W. SM v rokoch 2001-2013 vyplýva, že táto mala na starosti fakturáciu a sklady. Pokiaľ ide o vystavenie konkrétnej spornej faktúry, zotrvala na

tom, že túto faktúru ona nevystavila a tiež na tom, že aj napriek tomu, že na faktúre je uvedené jej meno, mohol túto faktúru vyhotoviť niekto iný, pretože bolo možné vstúpiť do jej počítača. Účtovníctvo vo firme v tom čase viedla pani S. a B. F.. Ona robila účtovníctvo pre firmu Z. M. - W. a W. SM s.r.o. O prevodoch majetku medzi jednotlivými spoločnosťami nemala vedomosť. Faktúry sa v spoločnosti neopravovali, pretože na to nebol dôvod. Zotrvávala na tom, že žiadne opravy faktúr ona osobne nerobila, mohlo sa stať, že došlo k oprave fakturačných údajov, avšak tieto mohli byť opravené iba do konkrétneho termínu. Podľa svedkyne nie je možné zistiť, kedy došlo k oprave faktúry a kto túto opravu uskutočnil. Program fungoval tak, že ak sa niekto prihlásil do systému aj pod svojím menom, mohol vykonať opravu faktúry bez toho, aby to bolo niekde zaznamenané. Aj keď faktúru vystavila ona, niekto iný, kto sa prihlásil do systému, mohol urobiť jej opravu. Príkazy na fakturáciu jej a aj ostatným účtovníckam zadával Z. M.. Obžalovaný jej nikdy nedával pokyny na účtovanie.

Rovnako aj svedok V. G., vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní potvrdil, že ako zamestnanec firmy W. má vedomosť o tom, že obžalovaný zabezpečoval chod prevádzky, staral sa o materiálne zabezpečenie a výrobu, ekonomické záležitosti mal na starosti jeho brat Z.. Z výpovede svedka ďalej vyplýva, že v roku 2010 prišiel k nim domov už nebohý Z. M. s tým, že potrebuje pôžičku, či sú ochotní založiť byt. On s tým súhlasil pod podmienkou, že všetky stroje, ktoré sa budú kupovať za pôžičku, budú vedené na obžalovaného. Z. s tým súhlasil. V roku 2013 prišiel Z. s kúpnyimi zmluvami k nemu domov. Zmluvy sa týkali nejakých strojov, ktorých vlastníctvo prechádzalo na obžalovaného. Ich súčasťou boli aj nejaké nájomné zmluvy.

Ďalším svedkom, ktorý dosvedčuje výpoveď obžalovaného, že administratívnu agendu vo firme mal na starosti jeho brat, je G. A., ktorá vypovedala, že bola zamestnaná v spoločnosti W. v období rokov 2009-2015. Jej šéfom bol brat obžalovaného Z., či účtovné otázky riešil aj obžalovaný, si nepamätá. Keď išlo o peniaze, riešil to brat obžalovaného Z., alebo volali nejakú účtovníčku.

Na druhej strane je tu výpoveď poškodenej V. M., z ktorej vyplynulo, že jej manžel Z. bol druhým konateľom spoločnosti W. SM. Po jeho smrti XX.XX.XXXX bola jej dcéra Z. M. ustanovená za správkyňu dedičstva a následne ju dcéra splnomocnila na vykonávanie úkonov v jej mene. Dňa 07.09.2015 podávala podnet na Okresnú prokuratúru Bardejov z dôvodu, že vo firme chýbalo účtovníctvo za roky 2010-2013. V októbri 2015 jej bola doručená zo strany právneho zástupcu obžalovaného výzva na vydanie vecí na základe kúpnych zmlúv, ktoré však k dispozícii nemali. Na základe týchto kúpnych zmlúv zistili, že faktúra ku takejto kúpnej zmluve vystavená bola, sedelo číslo faktúry a suma, ale bol zmenený text faktúry a adresát faktúry, čiže z mena W. T., ktorá mala byť odberateľka, bolo uvedené vo faktúre meno O. M.. Bývalý pracovník M. C. im vyhľadal ostatné dokumenty, na základe ktorých mali preukázané, že takáto objednávka bola, bola aj zrealizovaná a faktúra bola riadne vystavená a uhradená, avšak nebol zistený dátum úhrady tejto faktúry. K faktúre č. 2013/4/0002 zo dňa 02.04.2013 svedkyňa uviedla, že podľa dokladov túto faktúru mala vystaviť pani S., ktorá potvrdila, že takú faktúru vystavila. V danej veci teda súhlasila kúpna cena, číslo faktúry, avšak nastala zmena v texte, keď okrem týchto dvoch odpísaných strojov predmetom kúpnej zmluvy mal byť aj manipulačný sklad N. a P. Z. s tým, že faktúru už vyhotovila pani S.. Svedkyňa poukázala na to, že v kúpnej zmluve obžalovaný dátum kúpy manipulačného skladu uvádza dátum 02.04.2013, avšak tento sklad mal jej nebohý manžel kúpiť dňa 27.06.2013 ako fyzická osoba. Manipulačný sklad sa nachádza aj v ďalšej kúpnej zmluve, takže obžalovaný si ho kúpil dvakrát. Poloautomatická olepovačka hrán už v čase uzatvárania kúpnej zmluvy zo dňa 02.04.2013 vo firme nebola, pretože odo dňa 28.03.2012 mala iného majiteľa. Okrem toho v tejto kúpnej zmluve sa nachádza aj nárezové centrum, ktoré však Z. M. ako fyzická osoba zakúpil až 27.06.2013. K faktúre č. 20130144 doplnila, že predmetom faktúry bol aj hydraulický lis, ktorý Z. M. ako fyzická osoba získal z eurofondov, ktorý je doteraz zablokovaný u M.. S., ktorá má k nemu všetky potrebné doklady. K faktúre č. 1020130003 uviedla, že spol. X. SK mala odpredať M. O. motorové vozidlo Renault Master za sumu 200,- eur s tým, že takúto faktúru v účtovníctve našli, avšak z druhej strany im bola doručená faktúra, že kúpna cena bola 150,-eur a na M. O. bol urobený doklad iba na sumu 50,-eur, čo však nemôže byť pravdou, pretože v spoločnosti sa používa iný analytický účet č. 311000 a v danom prípade išlo o analytický účet č. 311001, tzn. že príjmový doklad musel niekto prerobiť. Na otázku prokurátorky, či svedkyňa vyčíslila škodu, ktorá by jej bola vznikla v prípade, žeby všetky požadované veci obžalovanému vydala, svedkyňa uviedla, že na polícii pri výsluchu udávala orientačnú výšku škody 65 850,- eur s tým, že hodnota týchto strojov časom klesá. Zmeny na faktúrach neboli robené vo firme, pretože server by stopu našiel. Zhodne tak vypovedala aj svedkyňa poškodená Z. M..

Z výpovede svedka M. C. vyplýva, že v spoločnosti W., ktorá mala viacero označení, začal pracovať asi pred 24 rokmi ako robotník a pracoval do v októbri 2019. V prípade, ak v spoločnosti nebola účtovníčka, faktúru vystavil aj on, vytlačil a podpísal, ale s vedomím majiteľa a aj s vedomím účtovníčky, ktorá keď sa do práce vrátila, takúto faktúru musela zaevidovať. V prípade, že niečo nebolo správne uvedené, účtovníčka to opravila. Pokiaľ ide o faktúru týkajúcu sa odberateľa W. T., k tomu uviedol, že objednávku na kuchynskú linku videl, má vedomosť o tom, že takáto objednávka bola vybavená, faktúru však nevidel. Pokiaľ ide o ďalšie faktúry uvedené v obžalobe, o týchto vedomosť nemá a nevie sa k nim vyjadriť. Faktúry vyhotovovali účtovníčky spoločnosti, prístup k počítačom spoločnosti mali všetci zamestnanci. V prípade, že počítač bol zaheslovaný, dostali sa do neho iba v prípade, že vedeli prístupové heslo, avšak on osobne, aj keď mal počítač, určite sa nevedel dostať do počítača účtovníčky. Účtovníčky robili všetky účtovné veci, ktoré im povedal buď obžalovaný, alebo Z. M.. Faktúry boli uložené v miestnosti, kde sedeli účtovníčky, niektoré boli pod zámkom, iné nie. Kľúče od týchto skriniek, kde boli uzamknuté faktúry, mali účtovníčky. V zadnej časti miestnosti predajne bol archív faktúr s tým, že tiež niektoré z faktúr boli zamknuté, iné nie. Po smrti Z. M. sa prístup nezmenil, firma potrebovala fungovať ďalej a tak sa vedenia firmy ujal obžalovaný do doby, kým do firmy neprišla dcéra Z. M. so svojou matkou, čo bolo asi tri mesiace po smrti Z.. Po tom, čo prišla do firmy pani M., došlo v podstate len k zmene názvu firmy a zamestnávateľa. Náplň práce ostala tá istá. Na otázku súdu, aby sa svedok vyjadril k tomu, či takú možnosť, ako mal on, že vystavil, vytlačil a podpísal faktúru, mal aj niekto iný zo zamestnancov, svedok uviedol, že každý z pracovníkov, ktorý bol v kancelárii, takúto možnosť mal.

Svedkyňa O. R. vo svojej výpovedi potvrdila, že dňa 15.10.2015, overovala obžalovaným predložené listiny, kedy pri ich overovaní postupovala tak, že originál porovnávala s fotokópiou a osvedčila fotokópiu.

Svedkyňa R. O., na hlavnom pojednávaní uviedla, že vyšetrovateľom predloženú listinu overila a opatrila svojím podpisom.

Svedok M. O. vypovedal, že motorové vozidlo kúpil od nebohého pána M. na základe kúpno-predajnej zmluvy za sumu 200,- eur, ktorú predložil vyšetrovateľovi. Nemal vedomosť o tom, aby bola uzatvorená ešte nejaká ďalšia zmluva ohľadne predaja motorového vozidla Renault Master za sumu 50,- eur, o existencii tejto zmluvy sa dozvedel až na polícii. Pokiaľ ide úhradu kúpnej ceny za motorové vozidlo vypovedal, že nebohý M. mu ako zamestnancovi firmy nevyplatil tri platy a tak sa dohodli, že namiesto platov mu odpredá uvedené motorové vozidlo, k čomu následne vyhotovil kúpno-predajnú zmluvu, ako aj doklad o uskutočnenej platbe.

Zo znaleckého posudku č. 3/2017 z dňa 16.03.2017 vypracovaného Expertíznym inštitútom informatiky, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom, vyplýva, že v procese analýzy obsahu súboru nie je možné zistiť skutočnosť, či daný súbor bol alebo nebol upravovaný aj na inom počítači. Nebola identifikovaná ani skutočnosť, či vôbec boli niekedy uvedené súbory z počítača skopírované na iné médium.

Úlohou okresného súdu za tejto situácie bolo posúdiť, či vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní sú natoľko presvedčivé, aby mohli predstavovať nezvratný dôkaz o tom, že skutok, ktorý popísali poškodené, spáchal práve obžalovaný. Aj odvolací súd má po vyhodnotení všetkých vo veci vykonaných dôkazov za to, že štruktúra použiteľných usvedčujúcich dôkazov je v tejto trestnej veci natoľko slabá, že neumožňuje vysloviť nepochybný záver, že žalovaný skutok spáchal práve obžalovaný. I keď indicie v tomto smere sú, na jeho usvedčenie v zhode s názorom okresného súdu chýba taká komplexná sústava dôkazov, ktorá by sa vzájomne doplňovala, bola by logická, ničím narušená a vo svojom celku by nielen spoľahlivo preukazovala všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčovala z jeho spáchania práve obžalovaného, ale súčasne by vylučovala možnosť akéhokoľvek iného záveru. V prejednávanej veci ale takýto stav nenastal. Totižto dôkazy takého charakteru, akými sú svedecké výpovede poškodených, a na to nadväzujúce znalecké dokazovanie, vecné a listinné dôkazy, aby boli spôsobilé usvedčiť obžalovaného z predmetného trestného činu, musia spĺňať tie najnáročnejšie požiadavky na presvedčivosť a na jednoznačný súlad s prípadnými ďalšími subjektívnymi i objektívnymi dôkazmi. Len nespochybniteľný obsah takýchto dôkazov môže byť podkladom pre záver o vine obžalovaného. Tento záver musí byť bezpečne a spoľahlivo preukázaný, nesmie vyvolávať ani najmenšie pochybnosti, či neobjasnené otázky. V kontexte celej dôkaznej situácie aj podľa názoru odvolacieho súdu absentuje čo i len jeden priamy usvedčujúci dôkaz, na ktorom by bolo možné bezpečne prijať záver, že sa obžalovaný skutočne dopustil žalovaného skutku tak, ako sa mu to kladie za vinu. Analyzujúc výsledky dokazovania nie je preto možné podľa názoru odvolacieho

súdu mať bez akýchkoľvek pochybností za preukázané, že predmetný skutok právne kvalifikovaný ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona sa stal tak, ako je opísaný v obžalobe.

Na základe takto vykonaného dokazovania dospel okresný súd, podľa názoru krajského súdu, k správnym skutkovým zisteniam, vykonané dôkazy hodnotil jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku správne konštatoval, že tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní nebol predložený zo strany prokurátorky jediný dôkaz preukazujúci tvrdenia, že kúpne zmluvy, duplicitné faktúry, duplicitné príjmové pokladničné doklady a nájomné zmluvy boli uzatvorené až po smrti Z. M. a nebol predložený jediný dôkaz, že v prípade ak by sa tak aj stalo, tak urobil práve obžalovaný a že sa tak stalo až po smrti Z. M.. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku ďalej vyplýva, že prokurátorka žiadnym z dôkazov nepreukázala, že podpisy na zmluvách sú podpismi obžalovaného a to tak za predávajúceho, ako aj za kupujúceho a nepreukázala ani to, že podpisy na zmluvách nie sú podpismi nebohého Z. M.. Zároveň krajský súd konštatuje, že nebol predložený ani vykonaný žiaden dôkaz, ktorý by obhajobu obžalovaného vyvrátil. Pri tejto príležitosti je potrebné poukázať aj na tú časť výpovede viacerých svedkov, kde potvrdili, že účtovné a administratívne veci firmy mal na starosti brat obžalovaného nebohý Z. M..

Krajský súd má navyše výhrady aj vo vzťahu k vyčísleniu spôsobenej škody. Prokurátor v rámci podanej obžaloby ustálil výšku spôsobenej škody na sumu 65 850,- eur. Ani toto tvrdenie prokurátora nebolo spoľahlivo a bez akýchkoľvek vážnejších pochybností preukázané a podložené relevantnými dôkazmi. Z obsahu spisu vyplýva vyčíslenie škody len na základe výpovede poškodenej V. M., ktorá v prípravnom konaní uviedla, že konaním obžalovaného jej vznikla škoda vo výške 65 800,- eur, na hlavnom pojednávaní sa ku výške spôsobenej škody vyjadrila, že na polícii uviedla len orientačnú výšku škody s tým, že hodnota strojov uvádzaných v kúpnych zmluvách časom klesá. Krajský súd v danom poukazuje na skutočnosť, že obžalovanému sa kladie za vinu spáchanie zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona, teda spáchanie podvodu v jeho kvalifikovanej skutkovej podstate, kde práve výška škody je kvalifikačným momentom. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že prokurátorka prevzala bez ďalšieho, či už bez zabezpečenia odborného vyjadrenia, resp. znaleckého dokazovania, poškodenou vyčíslenú výšku škody a na jej základe dospela ku právnej kvalifikácii skutku. Len z takto získaných a ničím nepodložených informácií o výške škody nemožno spoľahlivo a bez akýchkoľvek vážnejších pochybností uzavrieť, že v prípade vydania vecí špecifikovaných v obžalobe by poškodeným spoločnostiam vznikla škoda vo výške 65 850,- eur.

Dôkazné bremeno v trestnom konaní je na orgánoch činných v trestnom konaní, teda aby súdu zabezpečili a predložili dôkazy, ktoré preukazujú nimiuvádzané tvrdenia v obžalobe. Dôkazné bremeno má uniesť na hlavnom pojednávaní prokurátor, nie súd, a to hlavne, ak ide o majetkovú trestnú činnosť. Vyhľadávanie a iniciatívne dopĺňanie dôkazov súdom bez návrhu strán, by znamenalo porušenie zásady kontradiktórnosti trestného konania. Okresný súd vykonal dôkazy, ktoré prokurátorka navrhla vykonať v podanej obžalobe, navyše prokurátorka na hlavnom pojednávaní ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemala.

Z pohľadu vyššie uvedeného krajský súd len dodáva, že uznanie viny zo žalovanej trestnej činnosti nie je možné založiť na hypotetických záveroch, ktoré sú v rovine pravdepodobnosti. Pre takýto výrok musí byť daná istota, o ktorej, vychádzajúc z hodnotenia vykonaných dôkazov, nie je dôvod pochybovať. Ak po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov zostanú pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti významnej čo do otázky viny, nemožno rozhodnúť v neprospech obžalovaného. Inak povedané, ak v konkrétnej trestnej veci vykonané dôkazy pripúšťajú alternatívnu možnosť o nevine, je súd povinný v zmysle princípu „in dubio pro reo“ obžalovanú osobu spod podanej obžaloby oslobodiť. Tento princíp sa odvíja od jednej z najzakladanejších zásad trestného konania, ktorou je zásada prezumpcie neviny. Prezumpcia neviny vždy (aj pri zavedení kontradiktórnych prvkov do trestného procesu) vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie v trestnom konaní konkrétne dôkazné bremeno v otázke viny. Pokiaľ možno v trestnom konaní na základe vykonaného dokazovania dospieť k niekoľkým pravdepodobným skutkovým verziám, je súd povinný prikloniť sa k verzii, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia, nakoľko iba tak nedochádza k porušeniu princípu rozhodovania „in dubio pro reo“, a tým aj zásady prezumpcie neviny. V tomto smere krajský súd poukazuje aj na judikatúru, ktorá konštatuje, že zásada zisťovania skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine len o jednoznačne zistené fakty a nie o konštrukcie skutkového

deja, domnienky, indície, resp. vinu obžalovaného vyvodzoval len na pravdepodobných skutkových záveroch. Krajský súd konštatuje, že prokuratúre sa nepodarilo bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že práve obžalovaný bol ten, kto si dal vyhotoviť, alebo vyhotovil kúpne a nájomné zmluvy špecifikované v obžalobe. Je pritom úlohou prokurátora, aby zabezpečil a súdu ponúkol dôkazy v takej kvantite a kvalite, ktoré spoľahlivo a bez vážnejších pochybností preukážu vinu obžalovaného v zmysle prokurátorom podanej obžaloby. Úlohou súdu je byť výlučne nezávislým a nestranným arbitrom, ktorý má rozhodnúť spor medzi obžalobou a obhajobou. Je neprípustné, aby súd ako nestranný arbiter v rámci kontradiktórneho procesu vyhľadával a zabezpečoval dôkazy na preukázanie viny obžalovaného v zmysle podanej obžaloby. Okolnosti, ktoré okresný prokurátor uvádzal v dôvodoch odvolania, vyznievajú skôr iba v podobe indícií, nie je však možné na základe týchto skutočností vysloviť jednoznačný záver o vine obžalovaného.

V tomto trestnom konaní nebolo teda žiadnym spôsobom preukázané, že skutok spáchal obžalovaný. Po starostlivom uvážení všetkých uvedených skutočností jednotlivo i v ich súhrne ani odvolací súd nemôže dospieť k inému záveru, než k akému dospel aj okresný súd, teda že sú o vine obžalovaného také závažné pochybnosti, ktoré nedovoľujú urobiť záver o tom, aby spáchal žalovaný trestný čin. Pri zachovaní zásady „in dubio pro reo“ je totiž potrebné zvoliť alternatívu pre obžalovaného najpriaznivejšiu. Vzhľadom na tieto skutočnosti aj podľa názoru krajského súdu rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. c) Tr. poriadku, teda že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, oslobodil, je v súlade so zákonom, a tak odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné jednomyseľne zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je

prípustný.